

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Rovný přístup ke vzdělávání

Evropské dny handicapu
Ostrava 2014

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

OECD

- Rovnost nespočívá jen v tom, že všichni budou mít zaručený stejný přístup ke vzdělávání, ale že jsou zohledňovány různé vzdělávací potřeby žáků.
- Vzdělávací systém musí podporovat žáky tak, aby plně využili svého studijního potenciálu, nesmí vytvářet bariéry nebo snižovat nároky na některé skupiny žáků.
- Investice do rovnosti ve vzdělávání se ekonomicky vyplácí, rozvíjení potenciálu jednotlivců zvyšuje jejich zaměstnatelnost a produktivitu.

- Je prokázané, že se vyplácí investovat do vzdělávání znevýhodněných dětí už v předškolním věku: účelem je zabránit vzniku obtížně překonatelných rozdílů mezi dětmi už v době nástupu do povinné školní docházky.
- Nejpodstatnější z hlediska přínosu pro veřejné finance je investice do dokončení středního vzdělání žáků.
- Investice do rovnosti se vyplácí i v době krize, protože znevýhodněné děti a mladí lidé s nižším vzděláním jsou jí zasaženi nejvíce.

Rovný přístup ke vzdělávání všech dětí je v ČR garantován Ústavou ČR, Úmluvou o právech dítěte, zákony a činností odpovědných orgánů a institucí.

Oblast rovného přístupu ke vzdělávání a zohledňování vzdělávacích potřeb jedince jsou zakotveny v §2 **zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů.

Dále se uvedenými oblastmi zabývá § 16 odst. 6: *„Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.“*

Novela § 16 školského zákona zavede pojem podpůrných opatření jako základ pro organizaci i financování vzdělávání osob s různými druhy znevýhodnění. Zákon upraví:

- členění podpůrných opatření **do 5 stupňů** podle věcné i finanční náročnosti,
- **podmínky uplatňování podpůrných opatření školami**, včetně požadavku informovaného souhlasu, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis,
- základní **pravidla poradenské činnosti**; prováděcí právní předpis dále stanoví podobu výstupů poradenské činnosti, požadavky na průkaznost diagnostiky, zásady spolupráce se školami a požadavky na objektivitu a srozumitelnost zjištění;
- **revizní instanci** – MŠMT pověří prováděním revize NÚV,
- pravidla **ukončování podpůrných opatření**.

Zákon zachová možnost zřizovat speciální školy a speciální třídy. Zařazování žáků do těchto tříd a škol však bude důsledně podmíněno souladem tohoto postupu se zájmem žáka a provedením objektivní a kontrolovatelné diagnostiky.

§ 16**Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami****(2) Podpůrná opatření spočívají v**

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob^{11a)}, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,

- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití asistenta pedagog,
- h) možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených, nebo
- j) zařazení dítěte, žáka nebo studenta do školy nebo třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle odstavce 7.

Plánovaná novelizace legislativy a její možný dopad pro školská poradenská zařízení

- **Sjednotí se praxe školských poradenských zařízení**, což zvýší předvídatelnost systému a možnosti prověřování jeho účinnosti (základ pro sjednocení praxe bude položen prováděcí vyhláškou na základě nového znění § 19 zákona č. 561/2004 Sb.).
- Lze očekávat **zjednodušení postupů poradenských zařízení**, neboť budou moci využívat standardizovaný výběr podpůrných opatření, jednotné metodické postupy a vyhláška stanoví i náležitosti výstupů poradenské činnosti.
- **Objektivizace některých diagnostických postupů** (např. při zjišťování potřebnosti asistenta pedagoga, při posuzování školního prostředí) zvýší nároky na odbornost a průkaznost činnosti školského poradenského zařízení a na jeho komunikaci se školou.

Dotační a rozvojové programy MŠMT

Programy jsou každoročně vypisovány a administrovány, přinášejí praktickou finanční podporu pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním a zdravotním postižením.

- Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a studentů VOŠ
- Podpora integrace romské komunity
- Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

- Podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání dětí a žáků se znevýhodněním
- Podpora vybavování škol kompenzačními pomůckami pro žáky se zdravotním postižením
- Speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami učení
- Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji
- **Na podporu školních psychologů, školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních – nový program roku 2014**

Bližší informace k jednotlivým programům a texty vyhlášení naleznete na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dotacni-rozvojove-a-operacni-programy>

Děkujeme za pozornost

Mgr. Michaela Vencová, odborná referentka oddělení
prevence a speciálního vzdělávání

michaela.vencova@msmt.cz

tel. 234 811 679

Mgr. & Mgr. Pavla Steuerová, odborná referentka oddělení
prevence a speciálního vzdělávání

pavla.steuerova@msmt.cz

tel. 234 811 670

